

РЕШЕНИЕ

№ 438

гр. София, 22.01.2018 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 46 състав,
в публично заседание на 28.11.2017 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Желева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **8567** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на „М. Ю. д.а.к. – клон България“ КЧТ, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя Г. Ц., чрез пълномощника адв. Е. М., срещу Решение № 1040-21-282/05.07.2017 г. на Директора на ТП на НОИ София-град, с което е отхвърлена жалбата срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-00271513/07.06.2017 г., издадени от главен инспектор по осигуряването в ТП на НОИ София-град, за подаване на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за А. Г. Д., ЕГН [ЕГН], за месец 01.2015 г., с вид осигурен „14“, с осигурителен доход от 1358.73 лв. за 21 работни дни.

С жалбата се иска отмяната на решението на Директора на ТП на НОИ София-град и на задължителните предписания като неправилни и незаконосъобразни поради нарушение на материалния закон. Излагат се аргументи, с които се оспорва изводът на осигурителния орган, че през м. 01.2015 г. Д. не е имала качеството на самоосигуряващо се лице, тъй като е регистрирана в регистър [улица] г. В тази връзка се излагат твърдения, че съгласно чл. 1, ал. 5, т. 1 от Наредба за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица /Наредбата/ в приложимата редакция, за да придобият качеството самоосигуряващи се лица, застрахователните агенти по чл. 164, ал. 1 от КЗ /отм./ следва да имат предварителна регистрация, определена в нормативен акт – в

случая в специалния регистър на застрахователните агенти по чл. 30, ал. 1, т. 11 от ЗКФН. Твърди се, че Д. е упражнявала дейност като застрахователен агент от 13.05.2005 г. до 01.2015 г. без прекъсване. Освен това същата изрично е декларирала качеството си на самоосигуряващо се лице във връзка с изплащане на дължимото ѝ възнаграждение от дружеството. В тази връзка жалбоподателят представя заверени копия на декларации от Д. по чл. 43, ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица /ЗДДФЛ/. С оглед на това жалбоподателят намира, че същата е задължена да внася за своя сметка осигурителните вноски с оглед полученото възнаграждение и не следва върху дружеството да се прехвърля отговорността за неизпълнение на задължението ѝ за регистрация в регистър БУЛСТАТ като лице упражняващо свободна професия. Отправеното искане до съда е за отмяна на решението на Директора на ТП на НОИ София-град и на задължителните предписания.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. М., която поддържа жалбата.

Ответникът - Директорът на ТП на НОИ София-град, се представлява по делото от юрк. В., която оспорва жалбата. Моли да бъде потвърдено решението по изложените в него съображения.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София-град, след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, и във връзка с наведените от страните доводи, установи следното от фактическа страна:

Във връзка с постъпило заявление за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст от А. Д. е извършена проверка от контролен орган на ТП на НОИ София-град за периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г., при която е установено, че лицето е регистрирано в регистър [улица] г. на основание чл. 3, ал. 1, т. 9 от Закон за регистър БУЛСТАТ като физическо лице, упражняващо свободна професия или занаятчийска дейност. Установено е, че е подадена декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице съгласно чл. 1, ал. 2 и 3 от Наредбата с начало на осигуряване за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, с начало на упражняване на свободна професия считано от 08.06.2015 г. Установено е въз основа на представена сметка за изплатени суми на основание чл. 45, ал. 4 от ЗДДФЛ, че на Д. е изплатено възнаграждение от „М. Ю. д.а.к. - клон България“ КЧТ за периода 01.01.2015 г. – 31.01.2015 г. в размер на 1358.73 лв. след приспадане на нормативно признати разходи. Представено е копие на сметка за изплатени суми на л. 46 по делото. При извършена проверка в Регистър на осигурените лица в информационната система на НОИ е установено, че за същия период – м. 01.2015г., за лицето не са подавани данни по чл. 5, ал. 4 от КСО от осигурителя „М. Ю. д.а.к. - клон България“ КЧТ.

Извършена е проверка на дружеството, при която е установено, че Д. е назначена за агент на дружеството в България с договор № 44/13.05.2005 г. Като е приел, че на основание чл. 4, ал. 3, т. 5 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт са лицата, които полагат труд без трудово правоотношение и получават месечно възнаграждение, равно или над една минимална работна заплата, след намаляването му с разходите за дейността, ако не са осигурени на друго основание през съответния месец, на които условия отговаря и А. Д., осигурителният орган – главен инспектор по осигуряването в ТП на

НОИ София-град, е издал задължителни предписания № ЗД-1-21-00271513/07.06.2017 г. осигурителят „М. Ю. д.а.к. - клон България“ КЧТ да подаде за лицето данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за месец 01.2015 г., с вид осигурен „14“, с осигурителен доход от 1358.73 лв. за 21 работни дни.

Срещу задължителните предписания е подадена жалба на основание чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО, по която Директорът на ТП на НОИ София-град се е произнесъл с атакуваното в настоящото производство Решение № 1040-21-282/05.07.2017 г., с което е отхвърлил жалбата. Изложени са мотиви в смисъл, че до 08.06.2015 г. – датата на регистрация в регистър БУЛСТАТ, А. Д. няма качеството на самоосигуряващо се лице, тъй като за това следва кумулативно да са налице визиранията в чл. 4, ал. 3, т. 1 от КСО предпоставки, а именно да е регистрирана и да упражнява трудова дейност като свободна професия. Органът се позовава на липсата на регистрация към м. 01.2015 г., за да стигне до извод, че в случая приложима е разпоредбата на чл. 4, ал. 3, т. 5 от КСО и дружеството като осигурител е задължено да подава данни за осигуряването на лицето на основание чл. 5, ал. 4 от КСО.

Така постановеното решение е обжалвано пред съда по реда на чл. 118, ал. 1 от КСО с жалба вх. № 1012-21-920/24.07.2017 г., подадена чрез административния орган, във връзка с която е образувано настоящото съдебно производство.

По делото е приобщена административната преписка, представени са писмени доказателства, въз основа на които съдът намира за безспорно установено следното:

Между страните не се спори, че А. Д. е извършвала дейност като застрахователен агент по чл. 164, ал. 1 от КЗ /отм./ въз основа на договор 44/13.05.2005 г., сключен с „Ей Ай Д. Л. (България) Животозастрахователно дружество“ ЕАД, чийто правоприменик е „М. Ю. д.а.к. - клон България“ КЧТ, за която дейност е получила възнаграждение от посоченото дружество за периода м. 01.2015 г. Безспорно е също така, че Д. се е регистрирала в регистър БУЛСТАТ, считано от 08.06.2015 г.

Спорът по делото е правен и се отнася до това дали преди датата на регистрацията в регистър БУЛСТАТ лицето има качеството на самоосигуряващо се, конкретно по отношение на м. 01.2015 г., през който безспорно е извършвала трудова дейност като застрахователен агент, за което е получила възнаграждение.

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Решението е връчено на представител на дружеството жалбоподател на 10.07.2017 г., видно от представено по делото копие на известие за доставяне /на л. 24/. Жалбата е подадена чрез куриер на 21.07.2017 г., следователно е спазен предвиденият в чл. 118, ал. 1 от КСО 14-дневен срок. Подадена е от легитимирано лице – адресат на оспорвания административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. С оглед на изложеното жалбата е процесуално допустима, поради което подлежи на разглеждане относно нейната основателност. Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспорваното решение е постановено по жалба срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-00271513/07.06.2017 г., издадени от главен инспектор по осигуряването в ТП

на НОИ София-град, за подаване на данни от осигурител по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО. Компетентен да се произнесе по жалбата съгласно чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО е ръководителят на съответното ТП на НОИ – в случая това е директорът на ТП на НОИ София-град. Атакуваният административен акт е издаден при условията на заместване на Директора на ТП на НОИ София-град въз основа на Заповед № 1016-40-613/20.05.2016 г. на управителя на НОИ от П. П., на длъжност Директор на Дирекция „Обща администрация“ в ТП на НОИ София-град. С оглед на това съдът намира, че атакуваният административен акт - Решение № 1040-21-282/05.07.2017 г., е издаден от материално и териториално компетентен орган в кръга на предоставените му по закон правомощия. Спазена е законоустановената писмена форма при издаването му, като са изложени подробни фактически и правни основания, ведно с диспозитивната част.

По приложението на материалния закон:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от Наредбата задължението за осигуряване за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1 - 4 от Кодекса за социално осигуряване - еднолични търговци, съдружници в търговски дружества, собственици на Е., физически лица - членове на неперсонифицирани дружества, регистрираните земеделски производители и тютюнопроизводители, лица, упражняващи по регистрация свободна професия или занаятчийска дейност, възниква от деня на започване или възобновяване на трудовата дейност и продължава до нейното прекъсване или прекратяване. Видно е, че законът свързва възникването на осигурителното правоотношение с момента на започване/възобновяване на фактическото извършване на трудова дейност.

В чл. 1, ал. 5 от Наредбата са дефинирани дейностите, които са свободна професия и/или занаятчийска дейност по регистрация, представляващи основание за задължително осигуряване по смисъла на закона. Относима към дейността като застрахователен агент е разпоредбата на ал. 5, т. 1, която гласи, че задължение за осигуряване възниква на основание на предварителна регистрация, определена с нормативен акт по отношение на нотариуси, адвокати, експерт-счетоводители; лицензирани оценители, експерти към съда и прокуратурата, медицински специалисти, застрахователни агенти по чл. 164, ал. 1 от Кодекса за застраховането и други. От това следва извод, че за да възникне задължение за осигуряване, съответно качеството самоосигуряващо се лице, изискването фактически да се извършва дейност като свободна професия е допълнено с предварителното вписване на лицето в нарочен регистър за дейността, посочен в нормативен акт. В случая за застрахователните агенти такъв регистър е предвиден в чл. 30, ал. 1, т. 12 /предишна т. 10 в относимата редакция/ от ЗКФН, който е публичен и се поддържа от КФН.

При служебно извършена справка в регистъра на интернет страницата му съдът установи, че А. Д. е регистрирана като застрахователен агент, считано от 13.05.2005 г., като регистрацията не е прекратена към спорния период от 01.01.2015 г. до 31.01.2015 г. С оглед на това са изпълнени кумулативно изискуемите от закона предпоставки за придобиване на качеството самоосигуряващо се лице – а именно фактически извършвана трудова дейност, за което е получено възнаграждение, и регистрация в съответния регистър за дейността. Това води до извод, че за процесния период - м. 01.2015 г., А. Д. има качеството на самоосигуряващо се лице, упражняващо свободна професия.

В тази връзка се споделят от настоящия съдебен състав изложените в жалбата аргументи в смисъл, че в случая е неотнормимо дали лицето е вписано в регистър

БУЛСТАТ. Действително, разпоредбите на чл. 1, ал. 5, т. 1-3 въвеждат различни изисквания за различните категории лица, упражняващи свободни професии, като застрахователните агенти са включени в т. 1, цитирана по-горе. От друга страна разпоредбата на т. 3, която визира професионална дейност на свой риск и за своя сметка, извършвана от дейци на науката, културата, образованието, архитекти, икономисти, инженери, журналисти и други физически лица, упражняващи свободна професия, регистрирани с ЕИК по регистър БУЛСТАТ, изрично изключва от приложното си поле лицата по т. 1 и т. 2.

По изложените съображения съдът намира извода на административния орган, че за процесния период – м. 01.2015 г., А. Д. няма качеството на самоосигуряващо се лице, за незаконосъобразен като противоречащ на материалния закон.

На следващо място, чл. 5, ал. 4 от КСО възлага задължение на осигурителите, осигурителните каси, самоосигуряващите се лица и работодателите периодично да представят в Националната агенция за приходите данни за осигурените лица. В случая дружеството жалбоподател не попада в кръга на посочените лица, в т.ч. и на осигурител по отношение на А. Д., както неправилно се твърди в мотивите на решението. Като самоосигуряващо се лице задължение за подаване на тези данни носи А. Д.. Поради това липсва правно основание жалбоподателят да бъде задължен да подава визираните в чл. 5, ал. 4 КСО данни за лицето и незаконосъобразно са издадени задължителни предписания в този смисъл.

С тези мотиви съдът намира жалбата срещу Решение № 1040-21-282/05.07.2017 г. на Директора на ТП на НОИ София-град за основателна, поради което последното следва да бъде отменено като издадено в противоречие с материалноправните разпоредби, както и потвърдените с него Задължителни предписания № ЗД-1-21-00271513/07.06.2017 г., издадени от главен инспектор по осигуряването в ТП на НОИ София-град.

С оглед на изложеното и на основание на чл. 172, ал. 2, във връзка с чл. 118, ал. 1 от КСО, Административен съд София-град, Трето отделение, 46 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „М. Ю. д.а.к. – клон България“ КЧТ, ЕИК[ЕИК], Решение № 1040-21-282/05.07.2017 г. на Директора на ТП на НОИ София-град и потвърдените с него Задължителни предписания № ЗД-1-21-00271513/07.06.2017 г., издадени от главен инспектор по осигуряването в ТП на НОИ София-град.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: